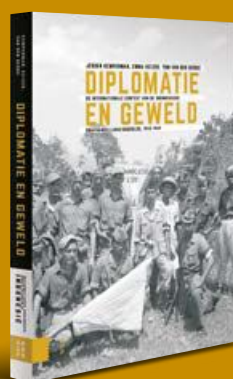
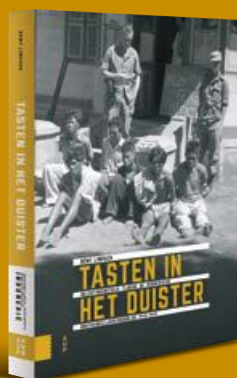

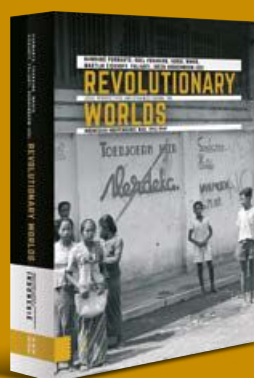
ONAFHANKELIJKHEID, DEKOLONISATIE, GEWELD

EN OORLOG IN INDONESIË 1945-1950

Vanaf 18 februari 2022 in de boekhandel

AUP

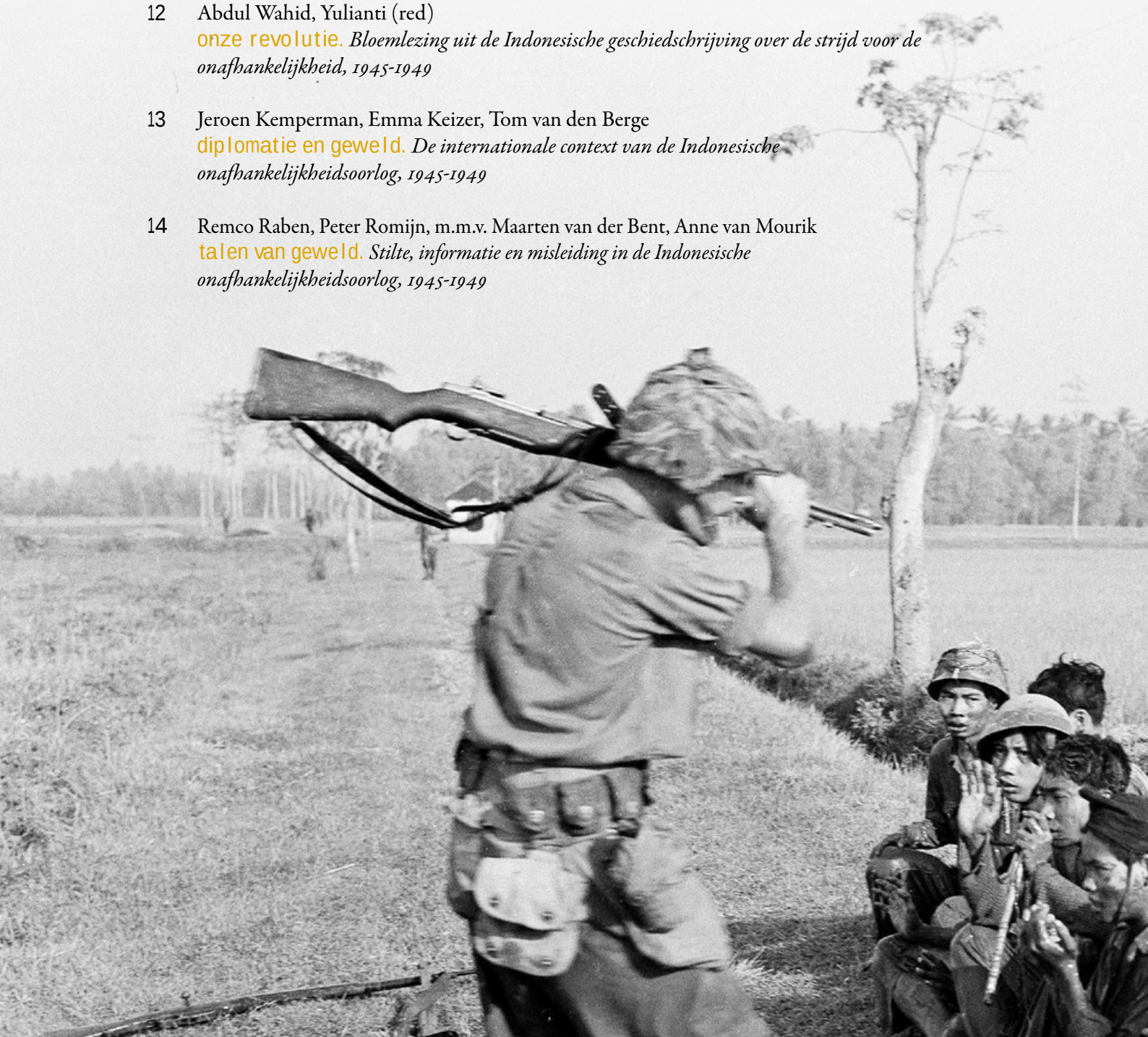
KITLV

NIMH

niod
Instituut voor
oorlogs-, holocaust-
en genocidestudies

inhoud

- 6, 7 **over de grens.** *Nederlands extreem geweld in de Indonesische onafhankelijkheidsoorlog, 1945-1949*
- 8, 9 Eveline Buchheim, Satrio Dwicahyo, Fridus Steijlen, Stephanie Welvaart
sporen vol betekenis. *In gesprek met 'Getuigen & Tijdgenoten' over de Indonesische onafhankelijkheidsoorlog / **meniti arti.** Bertukar Makna bersama 'Saksi & Rekan Sezaman' tentang Perang Kemerdekaan Indonesia*
- 11 Esther Captain, Onno Sinke
het geluid van geweld. *Bersiap en de dynamiek van geweld tijdens de eerste fase van de Indonesische revolutie, 1945-1946*
- 12 Abdul Wahid, Yulianti (red)
onze revolutie. *Bloemlezing uit de Indonesische geschiedschrijving over de strijd voor de onafhankelijkheid, 1945-1949*
- 13 Jeroen Kemperman, Emma Keizer, Tom van den Berge
diplomatie en geweld. *De internationale context van de Indonesische onafhankelijkheidsoorlog, 1945-1949*
- 14 Remco Raben, Peter Romijn, m.m.v. Maarten van der Bent, Anne van Mourik
talen van geweld. *Stilte, informatie en misleiding in de Indonesische onafhankelijkheidsoorlog, 1945-1949*

- 17 Rémy Limpach
tasten in het duister. *Inlichtingenstrijd tijdens de Indonesische onafhankelijkheidsoorlog, 1945-1949*
- 18 Azarja Harmanny
grof geschut. *Artillerie en luchtstrijdkrachten in de Indonesische onafhankelijkheidsoorlog, 1945-1949*
- 19 Esther Zwinkels
de klewang van vrouwe justitia. *Recht en onrecht in de Indonesische onafhankelijkheidsoorlog, 1945-1949*
- 20 Meindert van der Kaaij
een kwaad geweten. *De worsteling met de Indonesische onafhankelijkheidsoorlog vanaf 1950*
- 22 Bambang Purwanto, Roel Frakking, Abdul Wahid, Martijn Eickhoff, Yulianti, Ireen Hoogenboom (eds)
revolutionary worlds. *Local perspectives and dynamics of the Indonesian Independence war, 1945-1949*
- 23 Maarten van der Bent (inleiding en bezorging)
van rij en stam. *Rapporten van de Commissie van onderzoek naar beweerde excessen gepleegd door Nederlandse militairen in Indonesië, 1949-1954. Bronnenpublicatie*

antwoord op de vraag naar de aard, omvang en context van het nederlandse geweld tijdens de indonesische onafhankelijkheidsoorlog 1945-1950

In reactie op onthullingen van extreem geweld door veteraan Joop Hueting en de ambtelijke Excessennota stelde de Nederlandse regering in 1969 zich officieel op het standpunt dat er van 'systematische wreedheid' van de zijde van de Nederlandse strijdkrachten geen sprake is geweest en dat 'de krijgsmacht als geheel zich in Indonesië correct heeft gedragen'.

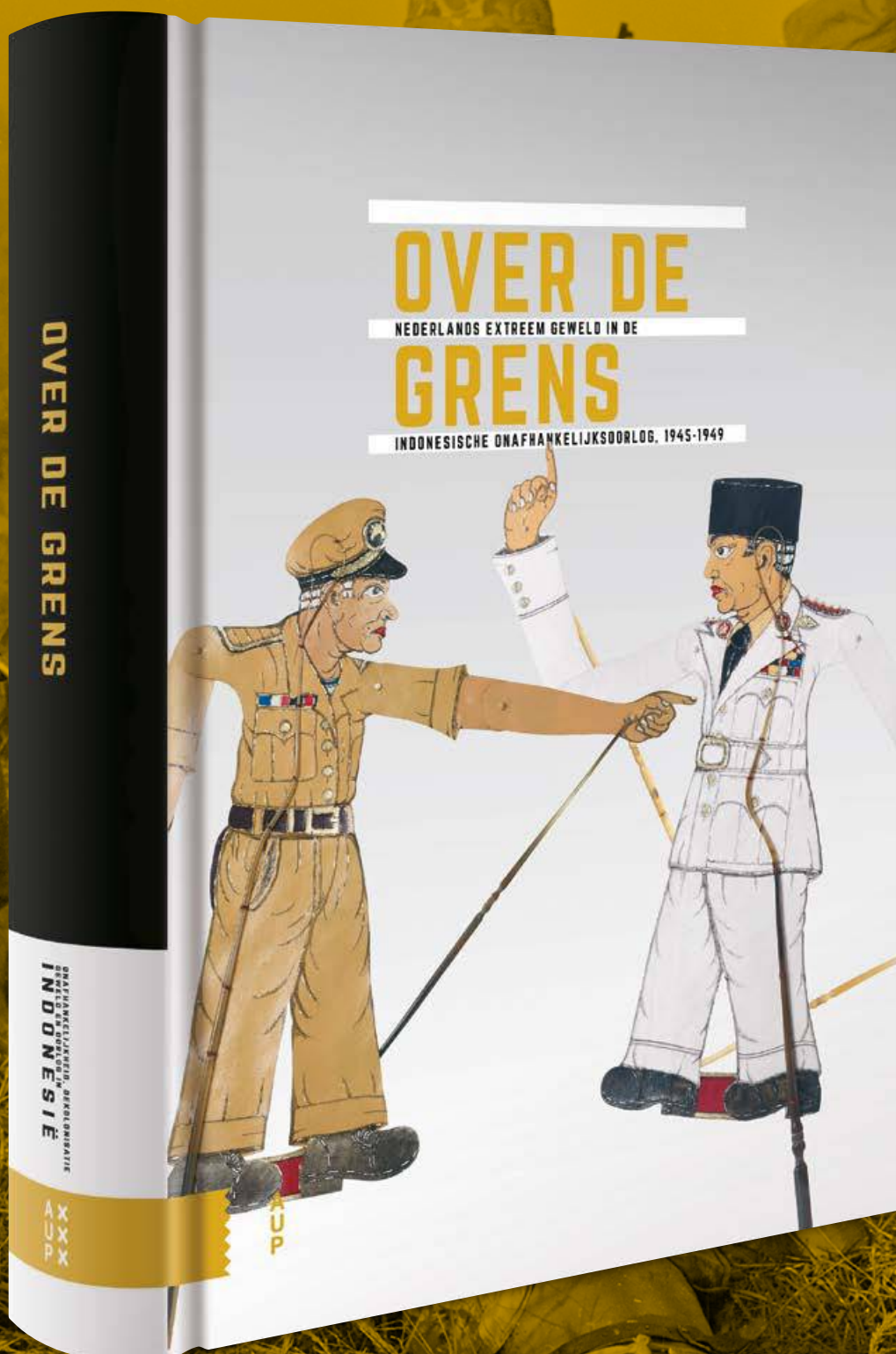
Rechtszaken aangespannen namens Indonesische nabestaanden, berichten in de media over Nederlandse wredeheden en, ten slotte, de publicatie van *De brandende kampongs van generaal Spoor* van Rémy Limpach in 2016, deden de Nederlandse regering besluiten geld beschikbaar te stellen om een diepgaand onafhankelijk onderzoek naar de oorlog in Indonesië mogelijk te maken. Het onderzoek werd uitgevoerd door het Koninklijk Instituut voor Taal-, Land- en Volkenkunde (KITLV), het Nederlands Instituut voor Militaire Historie (NIMH) en het NIOD Instituut voor Oorlogs-, Holocaust- en Genocidestudies.

Bij Amsterdam University Press verschijnen vanaf 18 februari 2022 twaalf publicaties die voortkomen uit het onderzoeksprogramma *Onafhankelijkheid, Dekolonisatie, Geweld en Oorlog in Indonesië, 1945-1950*. Alle publicaties bewegen zich rond één centraal thema: de dynamiek van het geweld en het gebruik van extreem geweld door Nederlandse militairen in het bijzonder, gezien in een brede context.

In *Over de grens. Nederlands extreem geweld in de Indonesische onafhankelijkheidsoorlog, 1945-1949* zijn de belangrijkste bevindingen en resultaten van het onderzoeksprogramma samengebracht. De overige publicaties behandelen verschillende thema's van de Indonesische onafhankelijkheidsoorlog waaronder de *bersiap* (het geweld in de eerste maanden na het uitroepen van de Republiek), de revolutionaire ontwikkelingen in verschillende Indonesische regio's, de inzet van de inlichtingendiensten en zware wapens, de aard van het Nederlandse militaire geweld en de omgang hiermee door politici en bestuurders, het functioneren van de militaire justitie, de invloed van de internationale diplomatie, de moeizame verwerking van de oorlog in Nederland na 1950 en de impact ervan op burgers, militairen en hun nazaten in beide landen.

pers en promotie

- perspresentatie op 17 februari
- podcastreeks
- POS-materiaal voor de boekhandel
- lezingen voor de boekhandel, bijeenkomsten in het hele land
- recensies en interviews in landelijke media
- advertenties in landelijke dag-, week- en maandbladen

Vat de belangrijkste uitkomsten samen van het onderzoek naar de aard, verklaring en nasleep van het door de Nederlandse krijgsmacht toegepaste extreme geweld

over de grens

nederlands extreem geweld in de indonesische
onafhankelijkheidsoorlog, 1945-1949

Op 17 augustus 1945, twee dagen na de Japanse capitulatie die ook in Azië een einde maakte aan de Tweede Wereldoorlog, verklaarde Indonesië zich onafhankelijk. Nederland erkende dit niet en trachtte met geweld regie te krijgen over het proces van dekolonisatie. Dit leidde tot vier jaren van moeizame onderhandelingen en bittere oorlogvoering.

In 2005 verklaarde de Nederlandse regering dat Nederland die oorlog 'aan de verkeerde kant van de geschiedenis' niet had moeten voeren. Over het geweld dat de Nederlandse militairen tijdens deze oorlog hadden toegepast, staat echter nog altijd het regeringsstandpunt uit 1969 overeind: er waren wel 'excessen' geweest, maar de krijgsmacht had zich in de regel 'correct' gedragen. Dit officiële standpunt werd de laatste tijd steeds vaker en sterker ter discussie gesteld. In *Over de grens* zijn op basis van tien afzonderlijke studies de belangrijkste conclusies van het onderzoeksprogramma samengevat. Vanuit verschillende invalshoeken behandelen de auteurs de vraag in welke mate de Nederlandse krijgsmacht op structurele basis extreem geweld toepaste en hoe dat optreden kan worden verklaard. Ook besteden zij aandacht aan de vraag hoe de Nederlandse overheid en samenleving tijdens en na de oorlog met dit extreme geweld zijn omgegaan. Werd het besproken, bestraft of juist toegedekt, en welke ontwikkeling is daarin zichtbaar?

over de auteurs

De auteurs **Gert Oostindie, Thijs Brocades Zaalberg, Eveline Buchheim, Esther Captain, Martijn Eickhoff, Roel Frakking, Azarja Harmanny, Meindert van der Kaaij, Jeroen Kemperman, Rémy Limpach, Bart Luttikhuis, Remco Raben, Peter Romijn, Onno Sinke, Fridus Steijlen, Stephanie Welvaart en Esther Zwinkels** waren gedurende het onderzoek allen verbonden aan respectievelijk het Koninklijk Instituut voor Taal-, Land- en Volkenkunde (KITLV), het Nederlands Instituut voor Militaire Historie (NIMH) of het NIOD Instituut voor Oorlogs-, Holocaust- en Genocidestudies. De Indonesische historicus **Hilmar Farid** schreef de epiloog.

Verschijnt februari 2022 | € 34,99 | Gebonden | Geïllustreerd in kleur | Ca. 448 pagina's | 15,6 x 23,4 cm | ISBN 9789463726382 | NUR 680 | Verschijnt ook in het Engels en Indonesisch

eveline buchheim, satrio dwicahyo, fridus steijlen, stephanie welvaart

sporen vol betekenis

in gesprek met 'getuigen & tijdgenoten' over de
indonesische onafhankelijkheidsoorlog

meniti arti

bertukar makna bersama 'saksi & rekan sezaman'
tentang perang kemerdekaan indonesia

De strijd om de onafhankelijkheid in Indonesië tussen 1945 en 1949 heeft letterlijk en figuurlijk zijn sporen nagelaten. In beeld en tekst nemen de auteurs de lezer mee op hun zoektocht langs mensen, objecten en plaatsen in Indonesië en Nederland. In dit tweetalige Indonesisch/Nederlandse boek draait het om de persoonlijke ervaringen van burgers en militairen die het conflict van nabij meemaakten.

Er wordt stilgestaan bij de vraag hoe mensen uit beide landen terugkijken op die tijd en hoe herinneringen daaraan al dan niet levend worden gehouden. Op deze manier brengen de auteurs de menselijke maat terug in een intrigerende geschiedenis. Welke keuzes maakten getuigen en tijdgenoten destijds, aan wie bleven zij loyaal, en waarom? Hoe leven hun ervaringen voort in het heden en welke betekenis heeft die periode nu, voor henzelf, maar ook voor anderen voor wie die geschiedenis belangrijk is?

over de auteurs

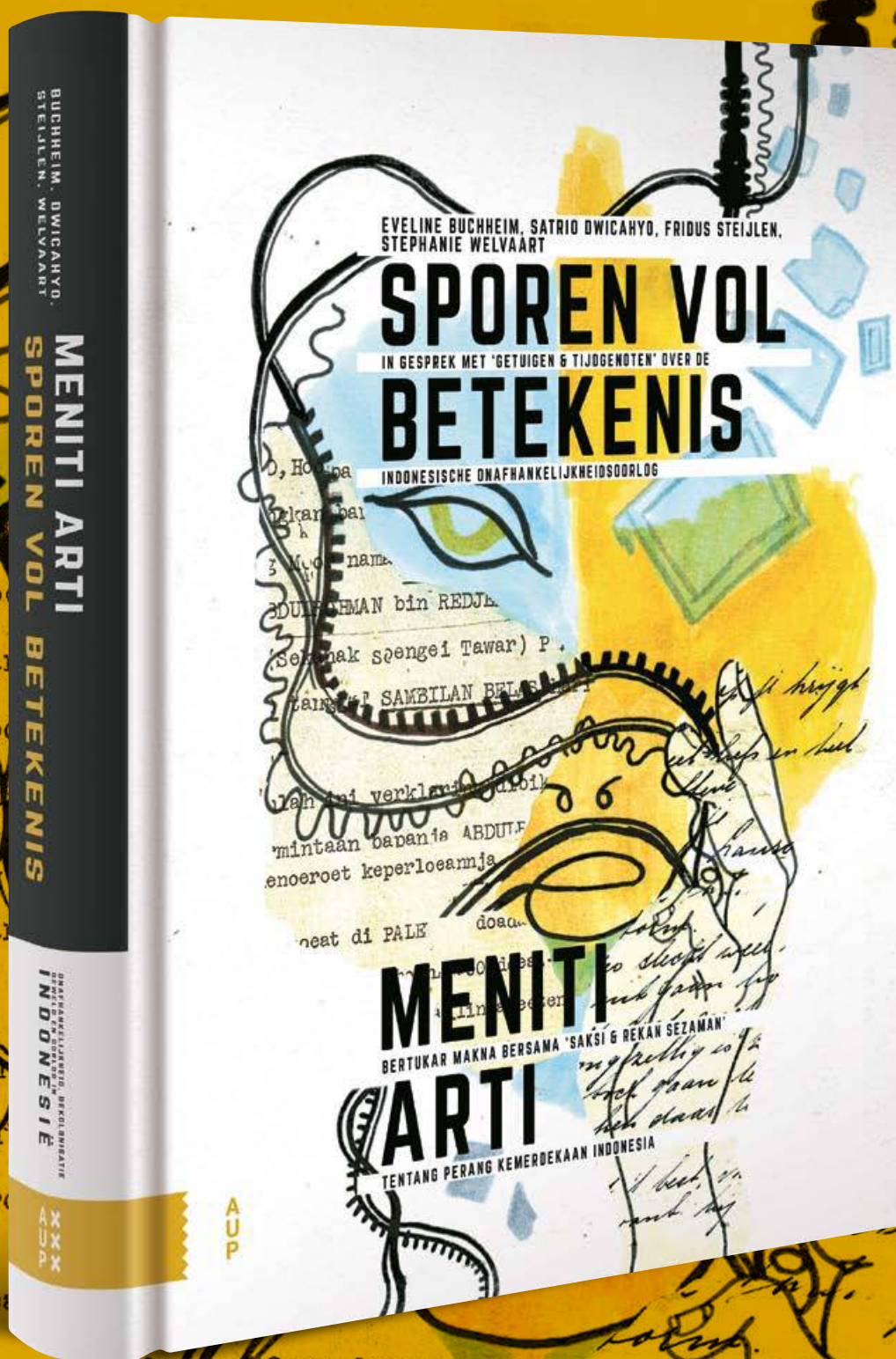
Eveline Buchheim (NIOD) studeerde Nederlands en antropologie. Haar interesse beweegt zich op het snijvlak van taal en de interactie tussen mensen, in het bijzonder ten tijde van oorlog, zowel in Europa als Azië.

Satrio (Ody) Dwicahyo (NIOD) is historicus en kleinzoon van een Indonesische vrijheidsstrijder. Hij volgde zijn opleiding in Indonesië, Nederland en Singapore. Dwicahyo bestudeert hoe mensen in het verleden met elkaar vochten en vervolgens de strijdbijl weer begroeven.

Fridus Steijlen (KITLV) is antropoloog en houdt zich al vanaf zijn studietijd bezig met de bestudering van de dekolonisatie van Indonesië, de Molukse en Indische gemeenschap, maar ook met het hedendaagse Indonesië.

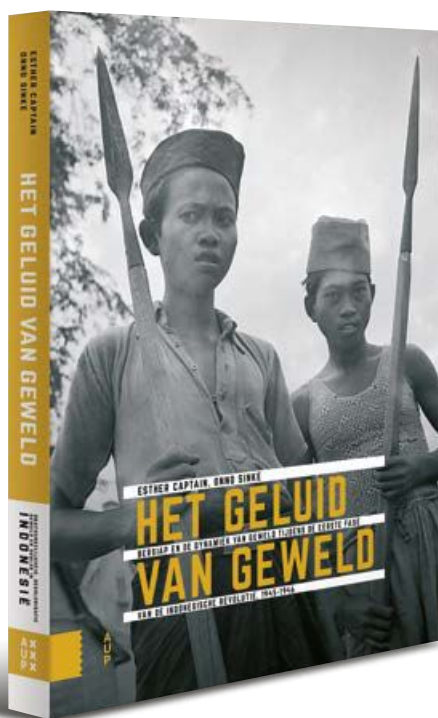
Stephanie Welvaart (NIOD) studeerde antropologie en sociologie; ze heeft grote interesse in machtsstructuren en hoe individuen zich hierbinnen bewegen. Ze verdiept zich in de beeldvorming van kolonisatie en dekolonisatie in relatie tot Indonesië.

*Verschijnt februari 2022 | € 29,99 | Gebonden | Geïllustreerd in kleur | Ca. 304 pagina's
| 21 x 23,4 cm | ISBN 9789463726580 | NUR 680 | Tweetalige uitgave in Nederlands en
Indonesisch*

Persoonlijke ervaringen van burgers en militairen die het conflict van nabij meemaakten, en hoe mensen uit beide landen terugkijken op die tijd

esther captain, onno sinke

het geluid van geweld

bersiap en de dynamiek van geweld
tijdens de eerste fase van de
indonesische revolutie, 1945-1946

De strijdkreet 'bersiap!' klonk in talloze steden en dorpen in Indonesië tijdens de eerste maanden na het uitroepen van de onafhankelijkheid, op 17 augustus 1945. De alom gehoorde oproep 'paraat te staan' voor de vrijheidstrijd van de jonge natie markeert de start van de Indonesische revolutie en luidde een periode in van extreem geweld. Deze gewelddaden waren voornamelijk gericht tegen burgers en dienden geen militair doel.

Het geluid van geweld schetst de dynamiek van dit extreme geweld waarin Indonesische strijdgroepen de wapens opnamen tegen Indo-Europeanen, Molukkers, Nederlanders en Chinezen, maar ook tegen Japanse burgers en Japanse en Brits-(Indische) militairen.

De auteurs plaatsen deze angstaanjagende periode nadrukkelijk in het bredere kader van onderling Indonesisch geweld, alsook het geweld van Japanse, Britse en Nederlandse zijde tegen Indonesische burgers. Niet alleen Java en Sumatra, maar ook andere eilanden komen in dit boek aan de orde, evenals het lastige vraagstuk van de slachtofferaantallen. Ten slotte gaat het in op de ontwikkeling van de term 'bersiap' in de voorbije 75 jaar, die in Nederland uitgroeide tot een kernbegrip om de vroegste fase van de Indonesische revolutie te duiden.

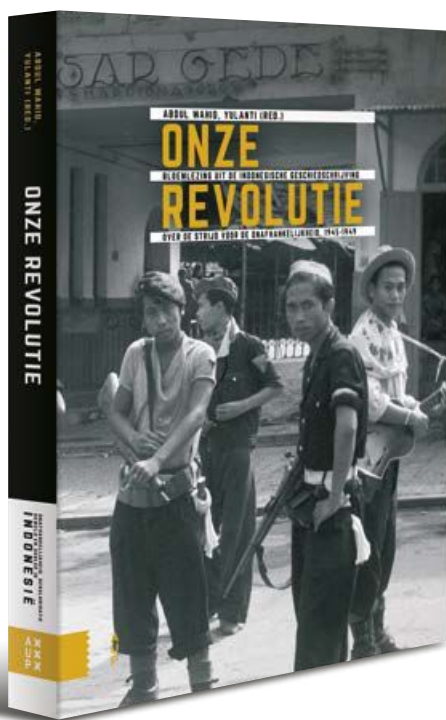
Plaast de angstaanjagende bersiap-periode in het bredere kader van de gewelddadige eerste fase van de Indonesische revolutie

over de auteurs

Esther Captain is historicus en als senior onderzoeker werkzaam bij het Koninklijk Instituut voor Taal-, Land- en Volkenkunde (KITLV).

Onno Sinke is historicus en was tijdens het onderzoek gedetacheerd bij het KITLV. Hij werkt als senior beleidsonderzoeker/adviseur bij het ARQ Kenniscentrum Oorlog, Vervolg en Geweld.

Versijnt februari 2022 | € 24,99 | Paperback met flappen | Geïllustreerd met kleurenkatern | Ca. 224 pagina's | 15,6 x 23,4 cm | ISBN 9789463726788 | NUR 680 | Verschijnt ook in het Engels

abdul wahid, yulianti (red)

onze revolutie

bloemlezing uit de indonesische geschiedschrijving over de strijd voor de onafhankelijkheid, 1945-1949

Onze Revolutie bevat een selectie vertaalde Indonesische artikelen over de Indonesische revolutie (1945-1949) en de betekenis van die revolutie voor de ontwikkeling van de natie. De artikelen – geschreven door tijdgenoten en academici van verschillende generaties – laten de complexiteit van de Indonesische revolutie en de strijd voor de onafhankelijkheid zien, en ook de ontwikkelingen in het Indonesische denken daarover.

Nationale en lokale ontwikkelingen werkten op elkaar in. Aan bod komen de strijd van de Indonesische bevolking en van gewapende groepen tegen de Britten en de Nederlanders, de vlamme geestdrift van de Indonesische jongeren, de grote sociale onrust en daarnaast een heel diverse lokale en regionale dynamiek. Deze bloemlezing biedt een boeiende inkijk in de Indonesische historiografie van de revolutie.

Boeiende inkijk in de Indonesische historiografie van de revolutie

over de auteurs

Abdul Wahid is hoofd van het departement voor Geschiedenis en docent aan de Universitas Gadjah Mada in Yogyakarta. In 2013 promoveerde hij aan de Universiteit Utrecht. Zijn onderzoeksfocus is gericht op de sociaal-economische geschiedenis van Indonesië, kolonialisme en dekolonisatie.

Yulianti promoveerde in 2020 aan het Instituut voor Geschiedenis, Universiteit Leiden en Universitas Gadjah Mada op de ontwikkeling van het boeddhisme in Indonesië tussen 1900 en 1959, en de rol daarin van transnationale netwerken vanuit Zuid- en Zuidoost-Azië.

Verschijnt mei 2022 | € 24,99 | Paperback met flappen | Geïllustreerd met kleurenkatern | Ca. 272 pagina's | 15,6 x 23,4 cm | ISBN 9789463726689 | NUR 680

jeroen kemperman, emma keizer,
tom van den berge

diplomatie en geweld

de internationale context
van de indonesische
onafhankelijkheidsoorlog, 1945-1949

‘De Nederlanders in het openbaar de les te lezen, maakt ze waarschijnlijk nog koppiger in plaats van minder koppig. En ze zijn al koppig genoeg,’ schreef een Britse diplomaat in juli 1947.

Hoe keken de Verenigde Staten, het Verenigd Koninkrijk en Frankrijk in de periode 1945-1949 aan tegen de Indonesische onafhankelijkheidsoorlog?

Toonden zij vooral begrip voor het Nederlandse

politieke en militaire beleid of eerder voor het Indonesische standpunt, en op welke manieren probeerden zij de partijen te beïnvloeden? Waar haalden de Nederlanders hun militaire materieel voor het voeren van de oorlog in Indonesië vandaan? In *DiplomatIE en geweld* wordt naar de internationale context van de Indonesische onafhankelijkheidsoorlog gekeken.

De auteurs laten zien hoe andere landen en de kort daarvoor opgerichte Verenigde Naties betrokken waren bij het Nederlands-Indonesische conflict en het verloop en de uitkomst daarvan mede hebben bepaald. Hierbij richten zij zich niet alleen op de politieke en diplomatieke aspecten van de strijd, maar ook op buitenlandse visies op het gebruik van geweld door de Nederlandse krijgsmacht.

Welke rol speelden andere landen in het Indonesisch-Nederlands conflict?

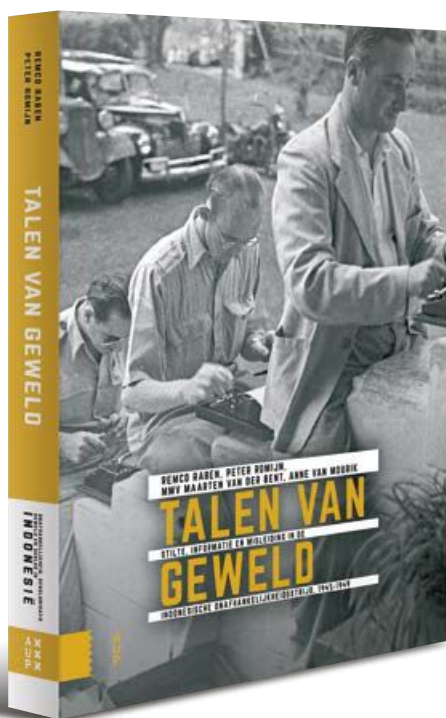
over de auteurs

Jeroen Kemperman studeerde geschiedenis en is onderzoeker bij het NIOD.

Emma Keizer werkte bij het Koninklijk Instituut voor Taal-, Land- en Volkenkunde (KITLV), het Nederlands Instituut voor Militaire Historie (NIMH) en het NIOD, en is nu beleidsmedewerker bij het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

Tom van den Berge studeerde Indonesische talen en culturen en is onderzoeker bij het KITLV.

Verschijnt februari 2022 | € 24,99 | Paperback met flappen | Geïllustreerd met kleurenkaarten | Ca. 208 pagina's | 15,6 x 23,4 cm | ISBN 9789463720588 | NUR 680

remco raben, peter romijn, m.m.v.
maarten van der bent, anne van mourik

talen van geweld

stilte, informatie en
misleiding in de indonesische
onafhankelijkheidsoorlog, 1945-1949

Hoewel al langer bekend is dat de Indonesische onafhankelijkheidsoorlog veel gewelddadiger was dan algemeen door het Nederlandse publiek werd angenommen, domineerde lange tijd de neiging om de omvang en de aard van dit geweld te relativiseren, te negeren of te rechtvaardigen.

Talen van geweld onderzoekt hoe politici en bestuurders in Nederland en Indonesië zijn omgegaan met het grootschalig geweld, en stelt pijnlijke vragen. Hoe werden het oorlogsgeweld en de talrijke

uitwassen in de jaren 1945-1949 besproken, verzwegen, doorgegeven, gemanipuleerd en politiek gebruikt? Wat wisten de Nederlandse, koloniale en Indonesische politici en bestuurders over de aard van het optreden van de eigen en vijandelijke troepen? Hoe kwam het dat onderzoek naar specifieke schandalen vastliep of dat de uitkomsten ervan voor het publiek verborgen bleven? Wat deden verantwoordelijke personen met hun kennis en hoe beïnvloedde de communicatie het publieke draagvlak voor de oorlogvoering?

Remco Raben en Peter Romijn betogen dat de manier waarop lang naar de oorlog in Indonesië is gekeken mede zijn oorsprong heeft in de taal en de manipulatie van informatie tijdens de oorlog.

*Hoe Nederlands oorlogsgeweld in de jaren 1945-1949
werd besproken, verzwegen, doorgegeven, gemanipuleerd
en politiek gebruikt*

over de auteurs

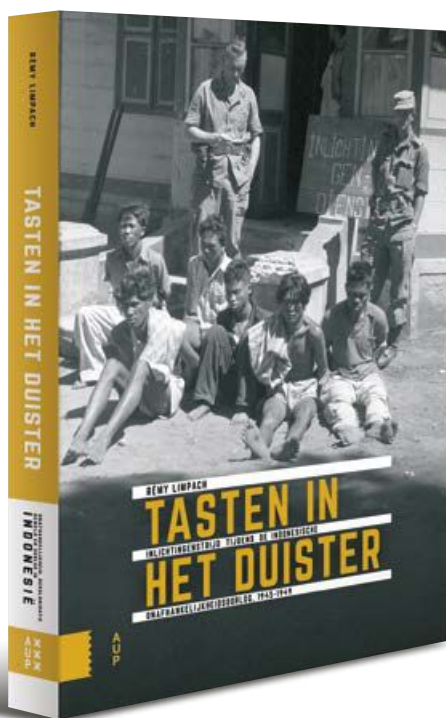
Remco Raben doceert Aziatische, mondiale en koloniale geschiedenis aan de Universiteit Utrecht en is bijzonder hoogleraar koloniale en postkoloniale literatuur- en cultuurgeschiedenis aan de Universiteit van Amsterdam.

Peter Romijn is historicus, hoofd afdeling Onderzoek van het NIOD en deeltijd-hoogleraar in de geschiedenis van de 20e eeuw aan de Universiteit van Amsterdam.

Verschijnt april 2022 | € 34,99 | Paperback met flappen | Geïllustreerd met kleuren-
katern | Ca. 448 pagina's | 15,6 x 23,4 cm | ISBN 9789463726887 | NUR 680 | Verschijnt
ook in het Engels

rémy limpach

tasten in het duister

inlichtingenstrijd
tijdens de indonesische
onafhankelijkheidsoorlog, 1945-1949

In een guerrillastrijd als de Indonesische onafhankelijkheidsoorlog zijn inlichtingen doorslaggevend voor het behalen van militaire successen. Geen wonder dus dat Nederland en de Republiek Indonesië van 1945 tot 1949 een grimmige inlichtingenstrijd voerden. Daarbij gebruikten zij spionage, infiltratie en andere – veelal extreem gewelddadige – middelen, onder meer bij het verhoren van gevangenen. Ook zetten zowel Nederlanders

als Indonesiërs – met wisselend succes – een wijdvertakt alarmsysteem op, dat de eigen troepen vroegtijdig voor aanvallen moest waarschuwen.

Over de complexe Nederlands-Indonesische inlichtingenstrijd en de impact daarvan op de bevolking was tot dusver weinig bekend. Dit boek biedt een analyse van dit aspect van de oorlog, waarbij het zwaartepunt ligt bij het optreden van de Nederlandse troepeninlichtingendiensten. Een belangrijke vraag daarbij is in welke mate de Nederlandse inlichtingendiensten marteling en mishandeling toepasten. *Tasten in het Duister* levert zo een bijdrage aan onze kennis over aard en omvang van extreem geweldgebruik door de Nederlandse krijgsmacht in de Indonesische onafhankelijkheidsoorlog.

*Een grondige analyse van de Nederlands-Indonesische
inlichtingenstrijd*

over de auteur

Rémy Limpach is als senior onderzoeker verbonden aan het Nederlands Instituut voor Militaire Historie (NIMH). Hij publiceerde eerder het boek *De brandende kampongs van generaal Spoor* (2016) en is gespecialiseerd in de Nederlandse koloniale militaire geschiedenis in de twintigste eeuw.

Verschijnt mei 2022 | € 24,99 | Paperback met flappen | Geïllustreerd met kleuren-
katern | Ca. 272 pagina's | 15,6 x 23,4 cm | ISBN 9789463727082 | NUR 680 | Verschijnt
ook in het Engels

azarja harmanny

grof geschut

artillerie en luchtmachtkrachten
in de indonesische
onafhankelijkheidsoorlog, 1945-1949

De Indonesische onafhankelijkheidsoorlog is in Nederland lange tijd aangeduid met versluisende termen als 'politieke acties'. In werkelijkheid was het een ware oorlog waarin Nederlandse troepen met moderne wapens de strijd aangingen. De inzet van artillerie, bommenwerpers en scheepsgeschut werd niet geschuwd in het streven de gewapende 'opstand' de kop in te drukken. Wat waren de gevolgen van bombardementen en beschietingen met dergelijk grof geschut?

In welke gevallen werden deze middelen ingezet

en in hoeverre werd gepoogd burgerslachtoffers te voorkomen?

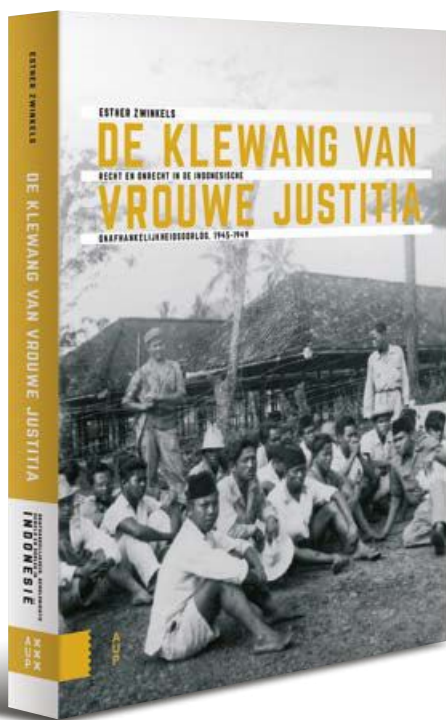
Voor het eerst is op systematische wijze de toepassing van vooral artillerie en luchtmachtkrachten in de onafhankelijkheidsstrijd onderzocht. *Grof geschut* biedt zowel statistische overzichten als analyses van gevechten waarbij op grote schaal zware wapens zijn ingezet. Daarbij komt ook de vraag aan de orde hoe de inzet van deze middelen zich verhiel tot het geweldsgebruik in het algemeen. Deze studie vormt een onmisbare bijdrage aan onze kennis over de aard en omvang van extreem geweldgebruik door de Nederlandse krijgsmacht in de Indonesische onafhankelijkheidsoorlog.

De toepassing van zwaar geschut in de onafhankelijkheidsoorlog voor het eerst grondig onderzocht

over de auteur

Azarja Harmanny is als wetenschappelijk medewerker verbonden aan het Nederlands Instituut voor Militaire Historie (NIMH). Eerder deed hij onder meer onderzoek naar geweldgebruik tijdens de Aceh-oorlog.

Versijnt mei 2022 | € 24,99 | Paperback met flappen | Geïllustreerd met kleurenkatern |
Ca. 272 pagina's | 15,6 x 23,4 cm | ISBN 9789463727280 | NUR 680

esther zwinkels

de klewang van vrouwe justitia

recht en onrecht in de indonesische onafhankelijkheidsoorlog, 1945-1949

Tijdens de Indonesische onafhankelijkheidsoorlog was aan Nederlandse zijde een belangrijke rol weggelegd voor Vrouwe Justitia. Militairen dienen zich binnen en buiten gevechtsacties aan de wet en tal van regels en voorschriften te houden. Doen zij dat niet, dan kan daar zowel krijgstuchtelijk als strafrechtelijk tegen worden opgetreden. Maar gebeurde dat destijds ook? Nederlandse krijgswetten berechtten niet alleen Nederlandse militairen, maar ook Indonesiërs die zich tegen het koloniale gezag

keerden. Hoe onafhankelijk en objectief was die rechtspraak? In hoeverre zette Nederland het recht in als 'wapen' in de strijd?

Centraal in dit boek staat het optreden van het Nederlands militair-juridisch apparaat in Indonesië tegen (vermeende) gevallen van extreem geweld, gepleegd door eigen militairen. Wat voor soort zaken kwam er voor de krijgswetten, welke juist niet, en waarom? Hoe werd er vervolgens geoordeeld en welke maatregelen werden daarbij gehanteerd bij Nederlanders en Indonesiërs? En welke uitwerking had het al dan niet bestraffen van militairen en strijders op hun bereidheid om extreem geweld toe te passen? Op basis van krijgswetten, rapportages, beleidsstukken en memoires geeft *De klewang van Vrouwe Justitia* een antwoord op deze dwingende vragen.

Hoe het militair-juridisch apparaat tussen 1945 en 1950 al dan niet optrad tegen extreem geweld gepleegd door eigen militairen

over de auteur

Esther Zwinkels is als wetenschappelijk medewerker verbonden aan het Nederlands Instituut voor Militaire Historie (NIMH). Zij werkt aan een proefschrift over de berechting van collaborateurs en Japanse oorlogsmisdadigers na afloop van de Tweede Wereldoorlog in Indonesië.

Verschijnt mei 2022 | € 24,99 | Paperback met flappen | Geïllustreerd met kleuren-
katern | Ca. 272 pagina's | 15,6 x 23,4 cm | ISBN 9789463727389 | NUR 680 | Verschijnt
ook in het Engels

meindert van der kaaij

een kwaad geweten

de worsteling met de indonesische onafhankelijkheidsoorlog vanaf 1950

De oorlog in Indonesië en het extreme geweld dat de Nederlandse troepen daarbij gebruikten, waren lange tijd geen onderwerp waarover in Nederland veel werd gesproken en geschreven. Na het einde van oorlog deed de regering veel moeite om discussies daarover uit de weg te gaan of zelfs in de kiem te smoren. Onthullingen van Indië-veteraan Joop Hueting in 1969 over Nederlandse oorlogsmisdaden leidden aanvankelijk tot grote commotie, met

als uitkomst de Excessennota en het regeringsstandpunt dat de krijgsmacht zich correct had gedragen, afgezien van een aantal 'excessen'. Daar bleef het bij, totdat er in de laatste decennia steeds meer aanwijzingen kwamen dat de krijgsmacht op grotere schaal extreem geweld had toegepast.

Behalve de politiek worstelden ook journalisten, historici en geschiedenisdocenten met de gewelddadig verlopen dekolonisatie van Indonesië. De meest betrokken groepen, zoals de veteranen, Molukkers en Indische Nederlanders, waren eveneens lang terughoudend om in het openbaar over hun vaak bittere ervaringen tijdens de onafhankelijkheidsoorlog te praten. Ten slotte leek ook Indonesië niet erg geïnteresseerd in het oprakelen van deze geschiedenis van wederzijds geweld. Zo kreeg de oorlog pas laat, heel voorzichtig en schoksgewijs, een plek in de Nederlandse herinneringscultuur en kwam het ook tot politieke gebaren.

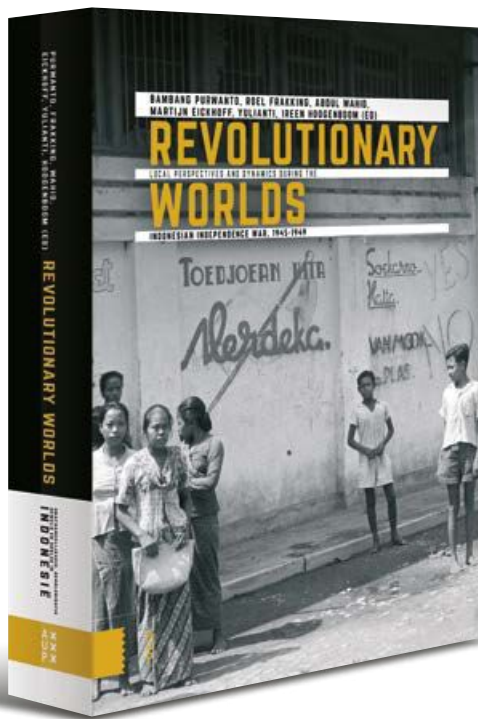
Hoe de politiek, journalisten, historici en geschiedenisdocenten worstelden met de gewelddadig verlopen dekolonisatie van Indonesië

over de auteur

Meindert van der Kaaij werkte tot 2020 als journalist bij dagblad *Trouw*. In 2012 promoveerde hij aan de Universiteit Leiden op een biografie van politicus Dirk de Geer. Van 2017 tot 2021 was hij als onderzoeker verbonden aan het Koninklijk Instituut voor Taal-, Land- en Volkenkunde (KITLV).

Verschijnt februari 2022 | € 29,99 | Paperback met flappen | Geïllustreerd met kleurenkatern | Ca. 358 pagina's | 15,6 x 23,4 cm | ISBN 9789463720687 | NUR 680

bambang purwanto, roel frakking,
abdul wahid, martijn eickhoff, yulianti,
ireen hoogenboom (eds)

revolutionary worlds

local perspectives and dynamics
during the indonesian independence
war, 1945-1949

Revolutionary Worlds beziet de Indonesische revolutie (1945-1949) vanuit een lokaal en regionaal oogpunt. In verschillende bijdragen wekken Indonesische en Nederlandse onderzoekers de wereld van de revolutie, vanuit sterk uiteenlopende perspectieven, tot leven.

De auteurs vertellen hoe Indonesische, Chinese, Indische en Euraziatische burgers, strijders, boeren en ambtenaren de chaotische periode tussen 1945 en 1950 ondergingen en vormgaven. Het boek richt zich op overlevingsstrategieën, mobilisatie en het gebruik van geweld, in het licht van de pogingen van de Indonesische en Nederlandse autoriteiten om controle te krijgen of te behouden.

Revolutionary Worlds verenigt twee nationale historiografische tradities die lang vrijwel gescheiden zijn gebleven. Het is de vrucht van een bijzondere samenwerking tussen het Indonesische onderzoeksproject *Proklamasi, Kemerdekaan, Revolusi dan Perang di Indonesia* ('Proclamatie, Onafhankelijkheid, Revolutie en Oorlog in Indonesië', Universitas Gadjah Mada, Yogyakarta) en de Nederlandse onderzoeksgroep van het project Regionale Studies, onder de paraplu van het onderzoeksprogramma *Onafhankelijkheid, Dekolonisatie, Geweld en Oorlog in Indonesië, 1945-1950*.

De Indonesische revolutie vanuit sterk uiteenlopende regionale, sociale en culturele perspectieven

over de auteurs

De auteurs **Taufik Ahmad, Galuh Ambar Sasi, Maarten van der Bent, Esther Captain, Martijn Eickhoff, Maiza Elvira, Farabi Fakihi, Roel Frakking, Apriani Harahap, Anne-Lot Hoek, Sarkawi B. Husain, Julianto Ibrahim, Gerry van Klinken, Hans Meijer, Erniwati Nur, Onno Sinke, Mawardi Umar, Anne van der Veer, Abdul Wahid, Tri Wahyuning M. Irsyam en Muhammad Yuanda Zara** waren bij het schrijven van hun bijdragen verbonden aan verschillende universiteiten in Indonesië en Nederland dan wel aan de onderzoeksinstituten KITLV, NIMH of NIOD.

Verschijnt mei 2022 | € 34,99 | Paperback met flappen | Geïllustreerd met kleurenkatern | Ca. 448 pagina's | 15,7 x 23,4 cm | ISBN 9789463727587 | NUR 680 | Engelstalige uitgave | Verschijnt ook in het Indonesisch

maarten van der bent
(inleiding en bezorging)

van rij en stam

rapporten van de commissie
van onderzoek naar beweerde
excessen gepleegd door
nederlandse militairen in
indonesië, 1949-1954

Bronnenpublicatie

Tijdens de Indonesische onafhankelijkheidsoorlog drongen berichten over vermeende oorlogsmisdaden van Nederlandse militairen slechts mondjesmaat tot Nederland door. Toch klonk nog tijdens de oorlog de eerste roep om een onafhankelijk onderzoek naar zulke berichten. Na herhaald aandringen

vanuit de Tweede Kamer werd ten slotte in oktober 1949 een commissie van drie juristen naar Indonesië uitgezonden met als opdracht een niet-justitieel onderzoek naar de beschuldigingen van extreem geweld van de Nederlandse krijgsmacht uit te voeren.

Om uiteenlopende redenen diende deze onderzoekscommissie slechts over twee grote zaken rapporten in, die bovendien maar door twee van de drie commissieleden – Kees van Rij en Wim Stam – waren ondertekend. Tot 1969 werd het bestaan van deze rapporten voor het parlement en de buitenwacht verborgen gehouden. Daarna was de inhoud weliswaar in grote lijnen bekend, maar de rapporten zelf werden nooit gepubliceerd, terwijl ze van groot belang zijn voor de geschiedschrijving over de oorlog, met name waar het gaat om het optreden van het Depot Speciale Troepen en andere eenheden in Zuid-Sulawesi.

Deze bronnenpublicatie, voorafgegaan door een uitvoerige inleiding, maakt de onthullende rapporten van Van Rij en Stam voor het eerst voor een breder publiek toegankelijk.

*Onthullende rapporten van Van Rij en Stam uit de jaren
1949-1954 over extreem geweld van de Nederlandse
krijgsmacht nu ingeleid en gepubliceerd*

over de auteur

Maarten van der Bent is politicoloog en antropoloog en was van 2018 tot en met 2021 onderzoeker bij het onderzoeksprogramma *Onafhankelijkheid, Dekolonisatie, Geweld en Oorlog in Indonesië 1945-1950*, eerst bij het Koninklijk Instituut voor Taal-, Land- en Volkenkunde (KITLV), later bij het NIOD.

Verschijnt februari 2022 | € 19,99 | Paperback met flappen | Ca. 234 pagina's |
15,6 x 23,4 cm | ISBN 9789463720786 | NUR 680

amsterdam university press
Nieuwe Prinsengracht 89
1018 VR Amsterdam

marketing, publiciteit, promotie
Sabien Stols
sabienstols@walburgpers.nl

distributie
CB Logistics
Postbus 125
4100 AC Culemborg

boekhandelsvertegenwoordiging
Veltman Distributie B.V.
Energieweg 3
3542 DZ Utrecht
+31 (0)346 284242

verkoop binnendienst
Daniël Zouteriks
verkoop@veltmandistributie.nl

verkoop buitendienst
Henry Franssen
henry@veltmandistributie.nl
+31 (0)6 57 113 472

Maureen Turenhout
maureen@veltmandistributie.nl
+31 (0)6 26 898 726

Levering geschiedt onder toepassing van de Wet op de vaste boekenprijs en het daarbij behorende Besluit vaste boekenprijs. Deze wet is vanaf 1 januari 2005 van kracht. Alle vermelde titels, publicatiedata en prijzen zijn onder voorbehoud.
Aan deze catalogus kunnen geen rechten worden ontleend.

ontwerp omslagen en brochure
Bart van den Tooren